

DE TWEE VERBONDEN THE TWO COVENANTS

"en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn." Heb 8:10

Theologen hebben diverse verschillende soorten van verbond ontdekt in het verloop van de geschiedenis van de mens, en als afgebeeld in de Bijbel. Maar het is genoeg voor ons om twee verbonden op te merken, het Oude en het Nieuwe, genoemd in deze paragraaf. En de basis van het hele argument is bevat in Jeremia 31:31-34, waar een onderscheid wordt gemaakt tussen het verbond gemaakt met de vaderen - wanneer God hen uit Egypte bracht, en het nieuwe verbond, welke tijdens de dagen van Jeremia nog steeds toekomst was. Mozes was de bemiddelaar van het eerste, Jezus van het tweede.

HET MOZAÏEK VERBOND. Het werd vaak herhaald in zeer genadige en zoekende klanken. Neem, bijvoorbeeld, die scène die plaatsvond in de derde maand na de uittocht als de grote massa samendrumde in de vlakte onder de top van Sinai. Er was nog geen wolk of vuur op Sinai's top, maar er werd door Mozes aan het volk een voorstel gedaan, dat als ze, van hun kant, God's stem zouden gehoorzamen en zich aan zijn woord zouden houden, dan zou God, van zijn kant, twee dingen doen: hij zou hen beschouwen als zijn kostbaar bezit boven alle volkeren; en hij zou hen tot een koninkrijk van priesters en een heilig volk voor zich maken (Ex 19:5-6). En het volk, zonder echt de risico's te overwegen, of te realiseren wat er allemaal meespeelde, riep uit met een vlotte, unanieme stem, *"We zullen alles doen wat de HEER heeft gezegd."* Zo sloten ze dus het verbond.

Kort daarna, toen de Tien Geboden waren gegeven, waren de termen van het verbond aan God's zijde veel meer uitgebreid. Met de vervulling van de oude voorwaarde van gehoorzaamheid, het deel van het volk, ging God verder dan ooit in zijn beloftes, welke een grote variëteit van noden bevatte, en uit vele delen bestond (Ex 23:22-31). En opnieuw verklaarde het volk eenstemmig dat ze zich aan alles wat de Heer geboden had zouden houden (Ex 24:3).

Het was nog niet alles; toen, . . . het Boek van het Verbond werd publiek voorgelezen en onder de plechtige bekrachtiging van besprenkeling van bloed zegde het volk opnieuw, **"Alles wat de Heer gezegd heeft zullen we doen en ernaar gehoorzamen"** (Ex 24:7). Maar ze kenden zichzelf niet goed! Na een tweetal weken waren ze al wild rond het gouden kalf aan het dansen; en binnen een paar maanden was er niemand die durfde bevestigen dat hij zich tot in het kleinste detail aan het verbond had gehouden. Nee, integendeel: **"Ze verbraken mijn verbond, zei de Heer"**. Wat kon er anders van hen verwacht worden! Nochtans schreef Mozes voor hen een tweede en gedetailleerde verklaring van de voorwaarden van het verbond in het Boek Deuteronomium, met de

herhaalde eis, dat op een refrein lijkt, “Wanneer u alle geboden die ik u geef zorgvuldig naleeft”.

Er waren twee grote gebreken in dat oude verbond, welke voortkwamen uit de zwakheid van de menselijke natuur. In de eerste plaats gaf het geen kracht, geen morele dynamieken, om het volk in staat te stellen te doen wat ze hadden beloofd. Ten tweede, kon het niet voorzien in het doeltreffend verwijderen van die zonden, welke voortkwamen uit hun falen om hun deel van het verbond in gehoorzaamheid te vervullen (Heb 9:9).

De meerderheid van de mensen die streven naar een geestelijk leven, gaan door een ervaring als deze. Wanneer we eerst gered zijn door het bloed van het Lam en tot het nieuwe leven komen, lijken we opnieuw aan de voet van de Berg Sinai te staan; of beter, ons geweten wordt onze Sinai, en van het hoogste punt lijken we de stem van God te horen, die zichzelf engageerd God voor ons te zijn als we in alles zijn stem gehoorzamen. En onmiddellijk beloven we dit plechtig. Wij zijn niet onoprecht, we menen echt het te volbrengen; we zijn bekoord door het ideaal leven dat ons wordt voorgesteld. Het is niet alleen begeerlijk als voorwaarde tot zegeningen maar het is enorm aantrekkelijk en verrukkelijk.

Maar we maken een serieuze fout met onze plechtige belofte, want we ondernemen een zaak die totaal buiten ons bereik ligt. Net zoals een verlamde man de Mount Blanc kan beklimmen of een bankroete zijn schulden betaalt. We leren snel dat zonde al onze morele motorische zenuwen heeft verlamd. Het goede dat we zouden willen, doen we niet; het kwade dat ze niet willen doen we. We zijn tot krijgsgevangene gemaakt van de wet, de zonde die in mijn leden is, welke strijd voert tegen de wet van ons verstand. We schudden het van ons af zoals anders maar we weten niet dat we machteloos en hopeloos zijn.

Het lijkt betreuenswaardig dat ieder voor zichzelf de nutteloosheid van deze pogingen moet leren in plaats van te profiteren van de ervaring van anderen en gegevens uit het verleden. Maar zo is het. De een na de ander begint het voorrecht van God's aanwezigheid en glimlach en zegen te verdienen door goed en gehoorzaam te zijn . . . zich voegend naar regels en formaliteiten en voorschriften. Het gaat goed voor een tijdje maar snel mislukt het volslagen. We zijn verbijsterd en verslagen, als zeevogels die in de storm tegen een vuurtoren slaan en dan gewond neervallen in het schuim beneden. We leren dit traag, op dezelfde wijze dat we rechtvaardiging ontvangen zo moeten we ook heiliging ontvangen als een geschenk uit de handen van God.

Indien een lezer van deze tekst een vriendelijke relatie probeert te onderhouden met God op basis van dit principe van proberen en doen en onderhouden, hoe sneller die ziel zich de garantie op falen realiseert, niet door het te willen of te wensen, maar omwille van de zwakheid van de oude natuur, en zich overgeeft aan de geopenbaarde genade in het tweede en betere verbond, hoe sneller deze een veilige en gelukkige rustplaats zal vinden, waar hij niet gestoord of uit verdreven zal worden, een wereld zonder einde.

HET BETERE VERBOND. Het is zoveel beter dan dat van Mozes, op deze wijze: terwijl God zijn woord geeft voor zelfs betere beloftes dan die van het eerdere verbond (Heb 8:6), beloftes die voor een ogenblik onze aandacht opeisen, is er geen enkel belofte of onderneming die van ons geëist wordt. Er zijn geen *indiens*, ... geen voorwaarden tot gehoorzaamheid die moeten vervuld worden. Van de eerste tot de laatste bestaat het uit *Ik zal* van de Allerhoogste. Tel ze op in deze prachtige passage (Heb 8:10-12) en durf te claimen dat elkeen vervuld zal worden in je persoonlijke ervaring; omdat dit het verbond is waaronder wij leven en door het welke wij toegang hebben tot God.

“Ik zal mijn wetten in hun verstand leggen.” Dat verwijst naar de intellectuele faculteit, waar men denkt, herinnert, argumenteert. Het is onschatbare waarde ze te hebben als constante referentie, zodat ze altijd zullen geschreven zijn op de zuilen en gewelven van het inner leven, ontzag eisend en dagelijkse aandacht afdwingend.

“Ik zal die in hun harten schrijven.” Dat is de plaats van het emotionele leven en van de affecties. Als ze daar geschreven staan dan moeten ze onze liefde engageren. En wat men lief heeft, daar is men vrij zeker van het te volgen en gehoorzamen. “Een beetje lager”, zei een stervende veteraan, als men op zoek was naar de kogel, die diep in zijn borstkas zat, “en je zal de Keizer vinden”. Bij een Christen die behoort tot God's verbond, is de wet geschreven op de diepste affecties van zijn wezen. Hij gehoorzaamt omdat hij houdt van gehoorzamen. Hij blijft in dienst van de Meester, niet omdat hij moet, maar omdat hij dit voor zichzelf kiest, zeggende “Ik hou van mijn Meester, ik zal niet vrij uit gaan”.

“Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn.” De laatste clausule is zelfs nog beter dan de eerste omdat het de blijvende kracht van God impliceert. Zijn uitverkoren volk dwaalde zo weg van hem dat Hij hen eens “LoAmmi” *Mijn volk niet meer* noemde (Hos 1:9). Maar als we voor altijd Zijn volk zijn, een volk als zijn kostbaar bezit dan kan het alleen maar voortkomen uit de handeling van zijn genadevolle Geest, die ons vasthoudt, net zoals de zon de planeten weerhoudt van in de ruimte weg te draaien en dwalende sterren te worden.

“Allen zullen zij Mij kennen.” Oh! Kan dat waar zijn? God kennen! De diepe dingen van God te kennen. Hem te kennen of door Hem gekend te zijn. Hem te kennen zoals Abraham deed, aan wie Hij zijn geheimen vertelde; zoals Mozes, die met Hem van aangezicht tot aangezicht sprak; of als de Apostel Johannes deed, aan wie Hij het visioenen van de Openbaring gaf. En dat dit voorrecht in het bereik zou komen van de minsten!

“Ik zal genadig zijn over hun ongerechtigheden.” In het oude verbond was er weinig plaats voor barmhartigheid. Het was een zaak van vrijwillig akkoord gaan; als een van de partijen van het verbond faalde in het minste dan was er geen verplichting voor de andere om trouw te blijven aan hun gemeenschappelijk akkoord. Het falen van een van de partijen neutraliseerde het hele verbond. Maar hier is er zo geen strengheid. Integendeel, barmhartigheid wordt toegevoegd aan de relatie en heeft een genadevolle invloed.

“Hun zonden zal Ik niet meer gedenken.” Zoals een score vergeten wordt als het op een lei wordt uitgewist, zo zal het met zonde zijn, alsof het verdwijnt uit het geheugen van God. Het zal vergeten zijn zoals een schuld die jaren geleden werd betaald. Het zal zo volledig weg zijn uit de gedachten alsof het nooit heeft plaats gehad. Als er naar gezocht wordt, niet gevonden... De steen geworpen in de diepten van de oceaan. De wolk die oplost door de zomer hitte en verdwijnt uit de diep blauwe hemel. De broers van Jozef, bij hun laatste benadering van Jozef na de dood van hun vader, laten de vrees zien dat ook al was zijn boosheid niet zichtbaar, het niet volledig weg was. Maar hun angst was ongegrond. Ze ontdekten dat de misdaad volslagen verdwenen was uit hun broer zijn gedachten en Jozef weende toen ze met hem spraken. Op de zelfde wijze houdt God op met aan onze zonden te denken en rouwt Hij als we niet geloven in de volmaaktheid van zijn overvloedige vergeving.

Geniet je van de termen van dit verbond in je dagelijkse ervaring? God is klaar om ze te vervullen volgens de letter. Reken op Hem om te doen wat Hij belooft heeft. Denk aan zijn trouw. Claim dat elke belofte gerealiseerd zal worden in jou tot volheid van zijn rijkdom en jouw nood. **Probeer geen voorwaarden of termen uit te vinden die niet door Hem worden vastgelegd;** maar **aanvaardt met blijheid de positie van niets te moeten verdienen of te winnen,** en **van alles wat God geeft te ontvangen,** zonder geld en zonder prijs.

Vraag je je af hoe God dit een verbond kan noemen, als er geen tweede partij in het verbond is? Het antwoord is gemakkelijk: ***Jezus Christus heeft onze plaats ingenomen***, en heeft niet alleen dit verbond bemiddeld maar heeft in onze naam alle voorwaarden vervuld die noodzakelijk en juist waren. Hij heeft de prijs van menselijke zwakte en zonde op zich genomen. Hij heeft voldaan aan alle eisen voor een perfecte en complete gehoorzaamheid. Hij heeft zich geëngageerd, door de gave van de Heilige Geest, om een heiligheid in ons veilig te vrijwaren, welke we nooit zouden kunnen bereikt hebben uit ons eigen. En als hij onze Sponsor en Zekerheid is geworden, dan kan God ons in deze vrije termen tegemoet komen, niets zeggend tegen zijn Zoon over de kost maar ons toelatend te delen in al de voordelen; alleen op deze ene voorwaarde, dat wij ons met hem identificeren door een levend geloof, alle geestelijke transacties overlaten in zijn handen en rusten in de beslissingen van zijn wil. Dit is het nieuwe en betere verbond, welke het oude heeft vervangen.